QORTI CIVILI
PRIM' AWLA

IMHALLEF

ONOR. LORRAINE SCHEMBRI ORLAND
LL.D., M.Jur. (Eur.Law), Dip.Trib.Eccles.Melit.

Digriet tallum it-Tlieta 17 ta' Mejju 2016

Kaz Numru 1135/2013/LSO

81 & 82 Limited

vs

Paul Piscopo (ID 713051M)
Ronald Piscopo (ID 616682M)
Lorraine Piscopo (ID 479276M)

Il-Qorti,

Rat ir-rikors tas-socjeta rikorrenti tad-19 ta' April 2016.

Rat il-verbal tas-seduta tal-istess data fejn l-intimat gie notifikat bir-rikors *seduta stante* b'ghoxrin jum zmien ghar-risposta.

Rat ir-risposta tas-6 ta' Mejju 2016.

Ikkonsidrat:

Illi bir-rikors premess is-socjeta ' rikorrenti talbet li din il-Qorti tiehu konjizzjoni formalment tal-ilment ta' natura kostituzzjonali imressqa minnha u tiddeciedi "*jekk l-artikolu 12(2) tal-Ordinanza li Tnehhi l-Kontroll tad-Djar (Kap 158) mhuwiex ikkonsistenti mad-dritt fondamentali tas-socjeta' esponenti imhares taht l-Artikolu 1 tal-Ewwel Protokoll tal-*

Konvenzjoni Ewropea u/jew leziv ghad-dritt tas-socjeta' esponenti ghat-tgawdija ta' hwejjigha bi ksur tal-artikolu 37 tal-Kostituzzjoni ta' Malta u tal-Artikolu 1 tal-Ewwel Protokoll tal-Konvenzjoni Ewropea imsemmi, u konsegwentement taghti lis-socjeta' esponenti dawk ir-rimedji kollha effettivi applikabbli fil-kaz odjern."

Ir-rikorrenti ppremettiet li rrizulta fil-mori tal-kawza li t-titlu li qed jigi invokat mill-intimat huwa wiehed ta' kera naxxenti mill-artikolu 12(2) tal-Kap 158 tal-Ligijiet ta' Malta, liema artikolu gie ddikjarat inkonsistenti mad-drittijiet fondamentali fuq premessi minn *inter alia,* il-Qorti Kostituzzjonali fil-kaz **Cedric Mifsud et v Avukat Generali et**.

Illi l-intimati wiegbu fis-sens li din il-Qorti ghandha l-ewwel tiddeciedi dwar l-eccezzjoni preliminari dwar l-inkompetenza *rationae materiae* qabel ma tiehu konjizzjoni ta' kwalsiasi materja ohra.

Ikkonsidrat li huwa minnu li l-intimati ssollevaw in-nuqqas ta' kompetenza *rationae materiae* ta' din il-Qorti biex tiehu konjizzjoni tat-talbiet attrici li jimmiraw ghall-izgumbrament taghhom, jew min minnhom, *stante* okkupazzjoni bla titolu.

L-istess intimati, fir-risposta taghhom a fol 27, laqghu ghat-talbiet billi jghidu li qed jokkupaw il-fond in forza ta' kuntratt ta' sullokazzjoni moghtija lilhom fil-15 ta' Settembru 1975 u li ghal tali kirja japplikaw id-disposizzjonijiet tal-Kap 69 u tal-Kap 158 tal-Ligijiet ta' Malta.

Illi minn ezami tal-kuntratt esebit mill-intimati a fol 33 (DOK PP1) jirrizulta li Paul Piscopo akkwista s-subutili dominju temporanju ghaz-zmien kollu li fadal mis-16-il sena u sitt xhur li bdew fl-ghoxrin (20) ta' Gunju 1964. L-intimat kien baqa' jokkupa l-fond in mertu bhala r-residenza ordinarja tieghu u, billi huwa wkoll cittadin Malti, it-titolu tieghu gie konvertit f'kirja b'applikazzjoni tad-disposizzjonijiet tal-Kap 158 tal-Ligijiet ta' Malta.

Ikkonsidrat li bir-rikors odjern, is-socjeta' attrici qed titlob lil din il-Qorti sabiex tindirizza lanjanzi ta' natura kostituzzjonali u konvenzjonali, u mhux ta' ligi ordinarja u, dak li jista' jigi deciz fil-mertu tat-talbiet ordinarji mhuwiex determinanti ghall-decizjoni ta' Qorti dwar it-talbiet relatati ma' ksur ta' drittijiet u libertajiet fondamentali.

Illi inoltre t-talba odjerna timmira lejn dikjarazzjoni ta' inkonsistenza bejn ligi ordinarja u l-garanziji moghtija bl-artikoli ccitati, liema talba ma tiddependix minn risoluzzjoni ta' kompetenza f'materja ta' ligi ordinarja.

Ikkonsidrat li din il-Qorti ghandha l-kompetenza originali li tiehu konjizzjoni ta' talbiet li jirrigwardaw il-vjolazzjoni ta' drittijiet Kostituzzjonali u dawk Konvenzjonali (**artikoli 46(1) u (2) tal-Kostituzzjoni,** u **l-artikolu 4(1) u (2) tal-Konvenzjoni Ewropea** kif inkorporata fil-Kap 319 tal-Ligijiet ta' Malta. Tant li jekk talbiet simili jitqajmu quddiem Qrati ta' kompetenza ohra, dawn huma marbuta bil-Ligi li jaghmlu referenza kostituzzjonali lil din il-Qorti (**art. 46(3) tal-Kostituzzjoni u 4(3) tal-Kap 319).**

Hu pacifiku li r-referenza tfisser li fil-kawza li qed tinstema' quddiem Qorti li mhix il-Prim' Awla tal-Qorti Civili jew il-Qorti Kostituzzjonali dik il-Qorti l-ohra hija obbligata tassattivament li tissoprassjedi sakemm l-ilment imqanqal jigi deciz.

Illi ghalhekk, ghalkemm din il-Qorti tifhem is-siwi tal-eccezzjoni sollevata, ma taqbilx mal-applikazzjoni tal-istess f'dawn ic-cirkostanzi. Ghalkemm jista' ikun minnu li din il-Qorti f'decizjoni ahhari fuq kwistjoni ta' dritt ordinarju kienet tirreferi l-kaz lill-Bord li Jirregola l-Kera, dan mhu ser jaghmel l-ebda differenza ghall-*iter* tal-kaz. Il-kwistjoni kostituzzjonjali tqanqlet f'din il-kawza u l-Bord ikun marbut biex jerga' jibghat il-process quddiem il-Prim' Awla fil-kompetenza kostituzzjonali taghha. Ghalhekk ir-referenza quddiem il-Bord ma jservi xejn hlief li ttawwal inutilment il-process.

Ghaldaqstant il-Qorti tiddeciedi billi tilqa' t-talba u konsegwentement:

1. tordna n-notifika ta' dan id-Digriet lill-intimati li jkollhom ghoxrin (20) jum biex iwiegbu ghat-talbiet kostituzzjonjali u konvenzjonali imqajma mis-socjeta' rikorrenti.

2. tordna l-kjamat fil-kawza tal-Avukat Generali, tordna n-notifika ta' dan ir-rikors lill-istess kjamat in kawza b’ghoxrin (20) jum ghar-risposta u tordna z-zieda tal-kjamat fil-kawza kull fejn jenhtieg f'dan il-process.

3. Tordna li din il-kawza tibda tidher fil-lista tal-Qorti Civili Prim' Awla (Sede Kostituzzjonali).

4.   Tordna li l-atti li ghandhom x'jaqsmu mar-referenza jigu estromessi mill-atti tal-procediment ordinarju sabiex jigu inseriti f'process gdid kostitwit *ad hoc* fl-istess ismijiet premessi biz-zieda tal-kjamat fil-kawza kif ordnat, sabiex jinstema' quddiem din il-Qorti fis-sede kostituzzjonali taghha.

5.   Tordna wkoll li kopja tal-atti estromessi jibqa' fl-atti tal-kawza ta' indoli ordinarja.

6.   Tissospendi l-kontinwazzjoni tal-kawza fuq premessa sakemm jigu decizi l-kwistjonjonijiet kostituzzjonali u konvenzjonali qabel il-kwistjoni ordinarja civili.

Tordna komunika ta' dan id-Digriet lid-difensuri tal-partijiet.

Degretat.

Illum 17 ta' Mejju 2016

Onor. Mhallef Lorraine Schembri Orland
LL.D., M.Jur.(Eur.Law), Dip.Trib.Eccles.Melit.

Josette Demicoli
Deputat Registratur
26 ta' Mejju 2016